

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/95/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3017200444
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Reisenauerová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:3017200444.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej /sudca spravodajca/ a členov senátu JUDr. Jany Martinčekovej a Mgr. Michala Novotného, v právnej veci žalobkyne: W. O. O., Z. B. B. XXX, XXX XX B. Z., právne zastúpená advokátom Mgr. Vladimírom Karáskom, so sídlom Advokátskej kancelárie Stred 60/55, 017 01 Považská Bystrica, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 38544-3/2017-BA zo dňa 26. septembra 2017, o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 18Sa/19/2017-50 zo dňa 23. apríla 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 18Sa/19/2017-50 zo dňa 23. apríla 2018, zamietla.

Návrh na prerušenie konania **z a m i e t a**.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom, č. k. 18Sa/19/2017-50 zo dňa 23. apríla 2018 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 38544-3/2017-BA zo dňa 26.9.2017, ktorým podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon“) zamietla odvolanie žalobkyne a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica č. 27315-25/2017-PB zo dňa 21.3.2017, podľa ktorého žalobkyňa ako samostatne zárobkovo činná osoba nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 31.12.2008, ale zaniklo až dňa 30.6.2010. O trovách konania rozhodol krajský súd poukazom na ust. § 168 S.s.p. veta prvá tak, že neúspešná žalobkyňa nemá právo na náhradu trov konania a úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov neuplatnila.

2. Krajský súd z predloženého administratívneho spisu zistil, že podľa prihlášky zo dňa 6.4.1995 sa žalobkyňa od 1.4.1995 prihlásila na sociálne poistenie ako samostatne zárobkovo činná osoba a odhláškou zo dňa 5.1.2009 sa z neho odhlásila ku dňu 31.12.2008. Rozhodnutím č. TSK/2008/06058/zdrav.-2 zo dňa 2.12.2008 Trenčiansky samosprávny kraj na návrh žalobkyne dňom 31.12.2008 zrušil povolenie Trenčianskeho samosprávneho kraja č. TSK/2006/03933/zdrav.-2 zo dňa 26.9.2006 na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia - ambulancie v špecializovanom odbore pediatria všeobecný lekár pre deti a dospelých. Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia vyplynulo, že od 1.1.2009 bude

v poskytovaní zdravotnej starostlivosti pokračovať obchodná spoločnosť GEMINI MED, s.r.o. Za rok 2007 dosiahla žalobkyňa celkové príjmy 1.522.940 Sk (50.552,347 Eur) a za rok 2008 vo výške 2.039.220 Sk (67.689,703 Eur). Za rok 2009 daňové priznanie nepodala. Sociálnej poisťovni bola dňa 20.3.2017 doručená licencia žalobkyne na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekář č. L1A/TN/0285/05 dňa 22.9.2005, ktorá bola zrušená ku dňu 22.1.2017. Sociálna poisťovňa, pobočka Považská Bystrica prvostupňovým rozhodnutím zo dňa 21.3.2017 rozhodla o nezániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia u samostatne zárobkovo činnéj osoby W.. O. O. dňa 31.12.2008, ale že poistenie zaniklo až dňa 30.6.2010 s odôvodnením, že žalobkyne bola vydaná licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe L1A, ktorá trvala aj po 31.12.2008, pričom za rok 2009 jej príjem nepresiahol 3.834,96 Eur, teda žalobkyňa mala príjem nižší ako 12-násobok vymeriavacieho základu. Proti rozhodnutiu prvého stupňa podala žalobkyňa v zákonom lehote odvolanie, o ktorom rozhodla žalovaná napadnutým rozhodnutím zo dňa 26.9.2017 tak, že prvostupňové rozhodnutie potvrdila a odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla.

3. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách zákona č. 461/2003 Z. z. citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 5 písm. c), § 21 ods. 1 účinného od 01.8.2006 do 31.12.2010, § 14 ods. 1 písm. b), § 21 ods. 4 písm. b) účinného od 01.01.2008 do 31.12.2010, ako i právnu úpravu ustanovenú v § 15 ods. 1 písm. b), § 178 ods. 1 písm. a) bod 1 citovaného zákona v spojení s právnu úpravou ustanovenou v zákone č. 578/2004 Z. z., citujúc právnu normu § 3 ods. 4, § 10 ods. 1, 2, postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach, za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa prvej hlavy tretej časti S.s.p. a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Preskúmané rozhodnutie žalovanej ako i prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu, vrátane ich postupu, ktorý predchádzal ich vydaniu, považoval za súladné so zákonom, nakoľko majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v náležite zistenom skutkovom stave, ktorý bol správne právne posúdený.

4. Krajský súd považoval medzi účastníkmi konania za sporné posúdenie otázky právneho postavenia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnéj osoby (ďalej len „SZČO“) ku dňu 31.12.2008. Uviedol, že žalobkyňa mala za to, že v dôsledku zrušenia povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti Trenčianskym samosprávnym krajom k uvedenému dňu stratila status samostatne zárobkovo činnéj osoby. Naďalej však bola držiteľkou licencie L1A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekář, ktorá ju oprávňovala na výkon podnikania, pre ktorú skutočnosť žalovaná na rozdiel od žalobkyne zastávala názor, že žalobkyňa je stále samostatne zárobkovo činnou osobou pre účely povinného dôchodkového a povinného nemocenského poistenia, ktoré u nej naďalej trvalo aj po 31.12.2008 pre dosiahnutie príjmu za rok 2007 prevyšujúceho zákonnú hranicu 12-násobku vymeriavacieho základu.

5. Krajský súd v súvislosti s nastolenou právnou otázkou konštatoval, že podľa § 5 písm. c/ zákona účinného k 31.12.2010 (presnejšie od 01.08.2006 do 31.12.2010) za SZČO považovala len tá fyzická osoba, ktorá má oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu okrem činnosti fyzickej osoby v pracovnom pomere, na ktorej výkon je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu. Súčasne platí, že len takto definovanej SZČO vzniká povinné nemocenské a dôchodkové poistenie od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom dosiahla príjem vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu. Na strane druhej povinné nemocenské a dôchodkové poistenie zaniká 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý sa nedosiahol vyššie uvedený príjem, prípadne aj zánikom oprávnenia na výkon činnosti SZČO alebo vznikom pracovného pomeru pri súčasnom podaní vyhlásenia o nevykonávaní činnosti SZČO (§ 21 ods. 1 a 4 písm. b/). Z uvedeného pre krajský súd vyplynulo, že status SZČO v sociálnom poistení počas uvedeného rozhodného obdobia sa zakladal výlučne na držbe oprávnenia na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu bez ohľadu, či táto činnosť sa aj reálne vykonávala. Výnimku z uvedeného predstavovalo jedine oprávnenie na činnosť vykonávanú v rámci pracovného pomeru.

6. Pre správne pochopenie veci poukázal krajský súd na potrebu vziať v úvahu fakt, že zdravotnícke povolanie lekářa je možné podľa § 3 ods. 4 zákona č. 578/2004 Z.z. vykonávať jedine buď v rámci pracovnoprávneho alebo obdobného pracovného vzťahu (písm. a/) alebo ako podnikanie (písm. b/ až e/) na základe príslušného povolenia alebo licencie. A práve povolenie alebo licenciu podľa § 3 ods. 4 písm. b/ až e/ zákona č. 578/2004 treba chápať ako oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného zákona, ktoré je upravené v § 5 písm. c/ zákona, a ktoré jeho držiteľovi zakladá status

samostatne zárobkovo činné osoby. To je aj dôvod, pre ktorý licenciu na výkon činnosti odborného zástupcu (L1C), ktorej vydávanie upravuje zákon č. 578/2004, nemožno považovať za oprávnenie zakladajúce postavenie SZČO, nakoľko nie je výslovne uvedené v ustanovení § 3 ods. 4 písm. b/ až e/ zákona č. 578/2004. V súlade s uvedeným mal krajský súd za to, že žalobkyňa bola považovaná za SZČO nielen počas trvania povolenia na poskytovanie zdravotníckej starostlivosti, ktoré bolo zrušené dňom 31.12.2008, ale aj po tomto dátume, pretože bola naďalej držiteľkou platnej licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (L1A), ktoré sa považuje za oprávnenie na výkon činnosti podľa osobitného zákona (§ 3 ods. 4 písm. c/ v spojení s § 10 a § 68 ods. 1 písm. a/ zákona 578/2004) zakladajúce status samostatne zárobkovo činné osoby (§ 5 písm. c/ zákona). A pretože žalobkyňa za rok 2007 dosiahla potrebný kvalifikovaný príjem, v súlade s § 21 ods. 1 zákona jej vznikla, resp. trvala povinná účasť na sociálnom poistení aj po 31.12.2008 z dôvodu dosiahnutého príjmu.

7. Podľa názoru krajského súdu na veci nič nemení ani fakt zrušenia povolenia na poskytovanie zdravotníckeho povolania Trenčianskym samosprávnym krajom, podanie odhlášky zo sociálneho poistenia k dátumu 31.12.2008 a následného vykonávania funkcie zodpovedného zástupcu v pracovnom pomere k spoločnosti GEMINI MED, s.r.o. Podstatnou skutočnosťou pre ďalšie trvanie poistenia bola existencia platnej licencie L1A, ktorej sa zrušenie povolenia žiadnym spôsobom nedotklo. V tejto súvislosti považoval za potrebné zdôrazniť, že v súlade s právnou úpravou podľa § 21 ods. 4 písm. b/ sa odhláška zo sociálneho poistenia vzťahovala jedine na rozhodnutie o zrušení povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Podľa § 21 ods. 4 písm. b/ druhá alternatíva, resp. alinea zákona sa odhláška zo sociálneho poistenia vzťahovala jedine na rozhodnutie o zrušení povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia. Aby súčasne mohlo dôjsť k uplatneniu tohto zákonného ustanovenia aj vo vzťahu k licencií L1A, muselo by byť naplnené toto ustanovenie v plnom rozsahu, t. j. vrátane podania vyhlásenia žalobkyňou, že nevykonáva činnosť SZČO na základe tejto licencie, čo sa však nestalo. Za takého vyhlásenie nemožno považovať ani už spomínaný registračný list - odhlášku z poistenia zo dňa 5.1.2009, ktorej dôvodom podania bolo zrušenie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, a ktorá sa preto mohla vzťahovať len na toto povolenie. Preto ani následný výkon činnosti zodpovedného zástupcu žalobkyňou v pracovnom pomere pre spoločnosť GEMINI MED, s.r.o. z titulu novo vystavenej licencie L1C nemohol viesť k zániku postavenia žalobkyne ako SZČO s odkazom na § 5 písm. c/ zákona. Podľa zákona držba oprávnenia vykonávaného v pracovnom pomere nevyklučuje súčasne postavenie SZČO, ak je tá istá osoba držiteľom ďalšieho oprávnenia, ktoré sa nevykonáva v pracovnom pomere, ale ako podnikanie (§ 3 ods. 4 písm. b/ až e/ zákona č. 578/2004). Krajský súd uzavrel, že v prejednávanej veci žalobkyňa na základe dvoch rôznych právnych titulov (oprávnení) mala dva rôzne statusy, t. j. ako SZČO podľa licencie L1A a aj ako zamestnanec s.r.o.-čky v pracovnom pomere na základe licencie L1C v postavení odborného zástupcu. Výnimka spočívajúca v existencii pracovného pomeru a upravená v § 5 písm. c/ zákona preto podľa názoru krajského súdu nevyklučuje, aby tá istá osoba bola považovaná súčasne za SZČO na základe iného oprávnenia. Z týchto dôvodov preto krajský súd námietku žalobkyne, čo do zániku poistenia pre výkon činnosti v pracovnom pomere, vyhodnotil ako nedôvodnú.

8. V danej veci sa uvedený právny výklad premietol do prijatia správneho záveru prvostupňového administratívneho orgánu o nezániku poistenia u žalobkyne dňa 31.12.2008. Aj v ďalšej časti krajský súd výrok prvostupňového správneho rozhodnutia vyhodnotil za súladný so zákonom. Poistenie žalobkyne za splnenia zákonných podmienok (mala postavenie SZČO a dosiahla kvalifikovaný príjem) trvalo len do 30.6.2010, nakoľko za rok 2009 nedosiahla kvalifikovaný príjem, ktorý by jej od 1.7.2010 v súlade s § 21 ods. 1 zákona naďalej zakladal účasť na povinnom sociálnom poistení.

9. Vo vzťahu k namietanému procesnému pochybeniu krajský súd uviedol, že zákon neukladá Sociálnej poisťovni lehotu, v ktorej je povinná rozhodnúť o vzniku, zániku alebo o prerušení sociálneho poistenia v sporných prípadoch, a preto námietka žalobcu ohľadom oneskoreného rozhodovania správneho orgánu I. stupňa nie je dôvodná. Navyac, krajský súd nemá preukázané, že by prvostupňový správny orgán disponoval informáciami o platnej licencií žalobkyne pred, resp. v čase podania odhlášky z poistenia. Do predloženia licencie L1A správny orgán nemal dôvod považovať vec za sporný prípad (a vo veci rozhodovať), ktorým sa stal až získaním informácie, že žalobkyňa je držiteľkou licencie L1A, z ktorého dôvodu následne prvostupňový správny orgán rozhodol o nezániku povinného poistenia SZČO ako v spornom prípade podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona a nie v konaní o obnove konania, ako nesprávne tvrdí žalobkyňa. Rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu za týchto okolností tak predstavuje v poradí prvé rozhodnutie vo veci, čo vylučuje žalobné tvrdenia žalobkyne.

10. Z uvedených dôvodov krajský súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

II.

Kasačná sťažnosť žalobkyne proti rozsudku krajského súdu

11. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. V dôvodoch kasačnej sťažnosti namietala, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p) Navrhovala, aby najvyšší súd zrušil napadnuté rozhodnutie a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie prípadne vec postúpil orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

12. Žalobkyňa nesúhlasila s názorom súdu, že status SZČO v sociálnom poistení počas uvedeného rozhodného obdobia sa zakladal výlučne na držbe oprávnenia na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu bez ohľadu, či táto činnosť sa aj reálne vykonávala s tým, že výnimku z uvedeného predstavovalo jedine oprávnenie na činnosť vykonávanú v rámci pracovného pomeru. Bola toho názoru, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil a v odôvodnení rozhodnutia absentuje akékoľvek vyjadrenie súdu týkajúce sa rozhodnutí, ktoré boli predložené ako dôkazné tvrdenie na pojednávaní dňa 23.4.2018. Jedná sa o rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo 27/2010, sp. zn. 9 Sžo/7/2012, sp. zn.9 Sžo/122/2015 ako i nález ÚS SR II. ÚS 63/2012 a II. ÚS 426/2013. Žalobkyňa zastávala názor, že uvedené rozhodnutia vo svojom obsahu zahrňujú odpoveď na spornú otázku týkajúcu sa posudzovania žalobcu v rozhodnom období za osobu nesúcu resp. nenesúcu status SZČO. Taktiež žalobkyňa namietala, že krajský súd nepresne vyložil podstatné zákonné ustanovenia zák. č. 578/2004 Z. z. a zák. č. 461/2003 Z. z.

13. Žalobkyňa poukázala na skutočnosť, že pre posúdenie žalobkyne ako SZČO pre účely sociálneho poistenia je potreba súčasného naplnenia dvoch podmienok, a to nielen formálnej podmienky, ktorou je držba oprávnenia na výkon činnosti, ale aj podmienky materiálnej, ktorou sa rozumie faktická možnosť vykonávania činnosti a dosiahnutie požadovaného príjmu. Opätovne poukázala na vyššie citovanú judikatúru sp.zn. 7Sžo 27/2010 ako i nález ÚS SR II. ÚS 63/2012 a II. ÚS 426/2013 z ktorej vyplývalo, že držba licencie SLK L1A sama o sebe nezakladá okrem oprávnenia aj reálnu možnosť vykonávania činnosti, nakoľko tú je možné vykonávať výlučne na základe dohody s iným poskytovateľom, z čoho vyplýva, že subjekt, ktorý je držiteľom licencie L1A má len oprávnenie uchádzať sa o výkon tejto činnosti u iného poskytovateľa. Z uvedeného zároveň pre žalobkyňu vyplýva, že ak žalobkyňa ktorá by bola oprávnená na základe L1A, avšak súčasne by nebola oprávnená dosahovať príjem (nakoľko činnosť je možné vykonávať len na základe dohody s iným poskytovateľom), nenapĺňa materiálnu podmienku na to, aby bola považovaná za SZČO navyše s poukazom na § 5 písm. c) zák. č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2010, ktorý je v tomto prípade rozhodujúci a podstatný, keďže zánik posudzovania žalobcu ako SZČO je viazaný aj na splnenie inej podmienky, t. j. vznik pracovného pomeru a držby oprávnenia podľa osobitného predpisu, t. j. „C“ licencie SLK. Práve vznik pracovného pomeru žalobcu je touto súdom vyššie spomínanou výnimkou, ktorá ma jednoznačne za následok zmenu v posudzovaní žalobcu ako SZČO.

14. Žalobkyňa sa taktiež nestotožnila s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu v bode 23 a 24 rozsudku, pričom bola tohto názoru, že samotným Registračným listom - odhláškou fyzickej osoby zo sociálneho poistenia ako aj ústnym deklarováním pracovníkovi Sociálnej poisťovne, pobočka PB, žalobkyňa dostatočne, jasne a preukázateľne prejavila vôľu, že ďalej túto činnosť - podnikanie ako SZČO vykonávať nebude a nemieni. Navyše táto písomná odhláška, osobne prinesená na pobočku znamenala, že žalobkyňa už nemala naďalej v úmysle zotrvať v postavení fyzickej osoby nesúcej status SZČO a takisto podnikat' ako SZČO. Z toho zároveň jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa sa predmetnou odhláškou neodhlasovala len z časti poistenia, resp. v rozsahu L1A, ale súčasne aj z L1B licencie, keďže v oboch prípadoch sa jedná o podnikanie ako SZČO. V danom prípade sa jedná o odhlásenie SZČO ako celku. Žalobkyňa bola toho názoru, že „vyhlásenie“ v celom rozsahu plní funkciu registračného listu - odhlášky zo sociálneho poistenia, teda riadneho a preukázateľného vyhlásenia na účely § 21 ods. 4 písm. b) zák. č. 461/2003 v znení účinnom do 31.12.2010. Následné vrátenie čísla IČO a DIČ žalobkyňou nemohlo po spornom dátume znamenať, že sa jedná o podnikanie. Žalobkyňa uzavrela, že samotnou držbou licencie L1A nemožno pokladať žalobkyňu za poskytovateľa, a teda žalobkyňa nemohla mať po 31.12.2008 postavenie SZČO, keďže odhláškou z povinného poistenia ako SZČO urobila vyhlásenie o tom, že ďalej nebude a nemieni podnikat' ako SZČO, čo potvrdzujú následne vykonané ďalšie kroky, t.j. odovzdanie čísla IČO a DIČ. Na podporu svojich tvrdení poukázala žalobkyňa na zákonné ustanovenia,

ktoré sú významné pre opätovné posúdenie vecí a to na ust. § 3 ods. 4 zák. č. 578/2004 Z. z., § 4 písm. b), § 10 ods. 1, 2 citovaného zákona, § 2 ods. 2 písm. c) zák. č. 513/1991 Zb. ako i na ďalšie rozhodnutia krajských súdov v Banskej Bystrici sp.zn. 23Sa/6/2017 a Trenčíne sp. zn. 44Sa/17/2017, 44Sa/31/2016.

15. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadala, aby kasačný súd po preskúmaní kasačnej sťažnosti rozhodol o zrušení napadnutého rozhodnutia a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, prípadne vec, postúpil orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

III.

Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti žalobkyne

16. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobkyne vyjadrila podaním z 4.7.2018. Žalovaná i naďalej zotrvala na svojej argumentácii pričom uviedla, že žalobkyňa neuviedla také námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia, ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie rozhodnutia žalovanej.

17. Žalovaná zotrvala na svojom názore, že do 31.10.2010 sa za SZČO na účely sociálneho poistenia považovala každá fyzická osoba, ktorá mala oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu okrem činnosti fyzickej osoby v pracovnom pomere, na ktorej výkon je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu. Žiadne iné podmienky na nadobudnutie právneho postavenia SZČO zák. č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2010 v § 5 písm. c) neustanovuje. Nie je právne významné či dotknutá osoba skutočne samostatnú zárobkovú činnosť vykonáva, právne významné je len tá skutočnosť, že dotknutá fyzická osoba disponuje oprávnením, ktoré jej zakladá status samostatne zárobkovo činnnej osoby. Žalovaná poukázala na odôvodnenie rozhodnutia sp.zn. 7Sžso/27/2010 na ktoré rozhodnutie poukázala aj žalobkyňa, že „....existencia oprávnenia advokáta na vykonávanie advokátskej činnosti, podmienená jeho zápisom v zozname advokátov vedenom SAK až do času, kým advokát nebol vyčiarnutý z takéhoto zoznamu, má za následok, že musí byť považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu pre potreby zákona o sociálnom poistení.“

18. Žalovaná považovala námietku žalobkyne, že nemala DIČ, vo vzťahu k zákonnosti preskúmanému rozhodnutiu za právne irelevantnú. Uviedla, že registrácia podľa osobitného predpisu, t. j. podľa zák. č. 511/1992 Zb. bola rozhodujúca na nadobudnutie právneho postavenia samostatne zárobkovo činnnej osoby až od 1. januára 2011 do 30. júna 2014 (§5 zák. č. 461/2003 Z. z. v znení zák. č. 543/2010). Taktiež uviedla, že poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorý poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe je povinný požiadať Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou o pridelenie kódu poskytovateľa až na základe zák. č. 77/2015 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 1. mája 2015 menil a dopĺňal zák. č. 578/2004 Z. z. Z uvedeného je zrejmé, že do 30. apríla 2015 môže poskytovať zdravotnú starostlivosť poskytovateľ na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe bez toho, aby mu bol pridelený kód poskytovateľa. Nebolo právne opodstatnené žiadať od žalobkyne pred uvedeným dátumom, aby si kód poskytovateľa zdravotnej starostlivosti zabezpečila. Na základe uvedenej novely došlo aj k presneniu definície poskytovateľov zdravotnej starostlivosti upravená v § 4 tak, že sa presnejšie vymedzilo právne postavenie podnikateľov zdravotnej starostlivosti, ktorými sú fyzické osoby. Z dôvodovej správy k uvedenej novele bolo zrejmé, že aj do 30.4.2015 sa tieto okruhy fyzických osôb považovali za podnikateľov, ktorí bolo oprávnení dosahovať príjmy z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa zák. č. 595/2003 Z. z.

19. Žalovaná naďalej zastávala názor, že na výkon zdravotníckeho povolania v spoločnosti GEMINI MED, s.r.o. od 1. januára 2009, nebola žalobkyňa povinná mať licenciu na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (L1A), ktorá sa považuje za oprávnenie podľa osobitného predpisu, ale licenciu na výkon funkcie odborného zástupcu (L1C) vydanú podľa ust. § 68 ods. 1 písm. c) zák. č. 578/2004 Z. z. Licencia L1C nezakladá fyzickej osobe status SZČO, je len nevyhnutným predpokladom na udelenie povolenia právnickej osobe na výkon zdravotníckeho povolania. Vznik pracovného pomeru, v ktorom na výkon činnosti bola žalobkyňa povinná mať licenciu L1C, ktorá nie je oprávnením na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu, nemá za následok zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia podľa ust. § 21 ods. 4 písm. b) zák.č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom do 31. 12.2010. Skutočnosť, že SZČO nadobudne zároveň právne postavenie zamestnanca pre účely sociálneho poistenia, nespôsobuje automaticky zánik povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia SZČO.

20. Vo vzťahu k námietkam žalobkyne, žalovaná súčasne uviedla, že zo žiadneho ustanovenia zák. č. 461/2003 Z. z. nevyplýva, že odhlášku zo sociálneho poistenia je možné považovať za vyhlásenie fyzickej osoby na účely § 21 ods. 4 písm. b) zák. č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2010. Vychádzajúc z citovaného ustanovenia skonštatovala, že je nevyhnutým predpokladom zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia SZČO, ktorá je držiteľom oprávnenia na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu vznik pracovného pomeru, pričom na výkon činnosti v tomto pracovnom pomere je nevyhnutné, aby dotknutá fyzická osoba disponovala týmto oprávnením. V takomto prípade však musí zároveň vyhlásiť, že odo dňa vzniku pracovného pomeru nevykonáva činnosť SZČO uvedenej v ust. § 5 písm. c) zák. č. 461/2003 v znení účinnom do 31.12.2010. Musí ísť o osobitné vyhlásenie. Na rozdiel od vyhlásenia fyzickej osoby na účely § 21 ods. 4 písm. b) zák. č. 461/2003 v znení účinnom do 31. 12.2010. Registračným listom fyzickej osoby - odhláškou zo sociálneho poistenia plní dotknutá osoba oznamovaciu povinnosť ustanovenú v § 228 ods. 3 zák. č. 461/2003 v znení účinnom do 31. 12.2010. Jednostranným vyhlásením SZČO bez naplnenia skutkovej podstaty vyplývajúcej z § 21 ods. 4 písm. b) zák. č. 461/2003 v znení účinnom do 31.12.2010 sa dotknutá SZČO nemôže zbaviť právneho postavenia SZČO.

21. Vo vzťahu k nálezom ústavného súdu na ktoré žalobkyňa poukazovala žalovaná uviedla, že sa jedná o individuálne rozhodnutia o sťažnostiach konkrétnych fyzických osôb, teda sa nejedná o rozhodnutia, ktorými by Ústavný súd SR podával záväzný výklad ustanovení zák. č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov. Taktiež uviedla, že pri posudzovaní právneho postavenia advokáta, ktorý zmenil formu výkonu advokácie je v súčasnosti rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR ustálená v súlade s právnym názorom vysloveným v rozsudku sp. zn. 7Sžso/27/2010, publikovaný v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov č. 4/2012 pod číslom 66.

22. Vzhľadom na uvedené sa žalovaná plne stotožnila s právnymi závermi krajského súdu vyjadrenými v napadnutom rozhodnutí a navrhla, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu ako nedôvodnú zamietol.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

23. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky bol formálne zriadený ústavným zákonom č. 422/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov dňa 1. januára 2021 a na základe zák. č. 423/2020 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s reformou súdnictva.

24. Podľa ust. § 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z.z., najvyšší správny súd začne činnosť 1. augusta 2021.

25. Podľa ust. § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 423/2020 Z.z., výkon súdnictva prechádza od 1. augusta 2021 z najvyššieho súdu na najvyšší správny súd vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc najvyššieho správneho súdu.

26. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. h) v spojení s § 438 ods. 2 S.s.p) preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 S.s.p), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky www.nssud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 S.s.p.) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobkyne je nedôvodná.

27. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 18Sa/19/2017-50 zo dňa 23. apríla 2018, ktorým krajský súd žalobu žalobkyne zamietol.

28. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku správneho súdu kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, na ktoré poukázal už krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov ich najvyšší súd neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

29. Predmetom preskúmavacieho súdneho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovanej č. 38544-3/2017-BA zo dňa 26.9.2017, ktorým podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení zamietla odvolanie žalobkyne a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica č. 27315-25/2017-PB zo dňa 21.3.2017, podľa ktorého žalobkyni ako samostatne zárobkovo činnnej osobe nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 31.12.2008, ale zaniklo až dňa 30.6.2010.

30. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 S.s.p.). Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 S.s.p.). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 S.s.p.). Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 S.s.p.).

31. Kasačný súd dáva tiež do pozornosti, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 199 a nasl. S.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v sociálnych veciach správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ak žalobca je fyzickou osobou, ktorou namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán štátnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či sa vysporiadal s jeho námietkami a či na základe skutkových zistení na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver.

32. Kasačný súd zistil, že krajský súd v danej veci v procese súdneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu náležite postupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v prvej a tretej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku, keď súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, napadnutého žalobou, vykonal náležite v zmysle platnej právnej úpravy zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s právnou úpravou ustanovenou v zákone č. 578/2004 Z. z., a svoju právnu úvahu, na základe ktorej ustálil svoj právny záver, aj riadne odôvodnil.

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

33. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaná, demokratický a právny štát.

34. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

35. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

36. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 ústavy je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Základnou premisou materiálneho právneho štátu sa prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, právnické osoby s právomocou rozhodovania o právach a povinnostiach, ako aj každý jednotlivец musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Z citovanej právnej úpravy ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v závislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Mocenské orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

37. Vychádzajúc zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovanej a právnej úpravy zákona o sociálnom poistení kasačný súd zistil, že medzi účastníkmi ostalo predovšetkým sporné, či žalobkyni ako samostatne zárobkovo činnéj osobe zaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 30. júna 2010 a nie 31. decembra 2008. Kasačný súd túto spornú otázku považoval za zásadnú, a preto predovšetkým na ňu zameral svoju pozornosť.

38. Kasačný súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovanej v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím a konaní im predchádzajúcich pri aplikácii zákonnej úpravy uvedených právnych predpisov ako i právneho záveru Veľkého senátu formulovaného v jeho rozhodnutí sp. zn. 1Vs/3/2019 zo dňa 24.11.2020, ktorý je pre senáty najvyššieho správneho súdu záväzný, postupom podľa Správneho súdneho poriadku dospel k zhodnému záveru ako krajský súd. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti žalobcu vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu, s námietkami žalobcu uvedenými v kasačnej sťažnosti a s prihliadnutím na ust. § 461 S.s.p. dospel k záveru, že v zásade nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku.

39. Otázkou postavenia (statusu) lekára ako samostatne zárobkovo činnéj osoby v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. z dôvodu, že bol držiteľom licencie L1A sa zaoberal a dal na ňu odpoveď Veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 1Vs 3/2019 zo dňa 24. novembra 2020. Ústavná sťažnosť proti uvedenému rozsudku najvyššieho súdu bola odmietnutá Ústavným súdom Slovenskej republiky uznesením č. k. IV.ÚS 610/2021-22 zo dňa 30.11.2021.

40. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 1Vs 3/2019 zo dňa 24. novembra 2020 k otázke statusu samostatne zárobkovo činnéj osoby na základe oprávnenia na vykonávanie činností v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení platnom do 31.12.2010 citujúc § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. v znení platnom do 31.12.2010, § 3 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z. z., § 3 ods. 4 zákona č. 578/2004 Z. z., § 4 zákona č. 578/2004 Z. z., § 10 ods. 1, 2 zákona č. 578/2004 Z. z., § 68 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z. z., konštatoval: „Zákonodarca už v ustanovení § 3 ods. 4 zákona č. 578/2004 Z. z. rozlišuje u lekárov medzi výkonom zdravotníckeho povolania na základe povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia alebo povolenia vydaného podľa osobitného predpisu [písm. b)] a na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe [písm. c)].

Jednou z podmienok na vydanie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia (napr. ambulancie) právnickej osobe, napr. spoločnosti s ručením obmedzeným [§ 12 ods. 3 písm. a) zákona č. 578/2004 Z. z.] je, že právnická osoba má určeného odborného zástupcu s licenciou na výkon činnosti odborného zástupcu [§ 68 ods. 1 písm. c)], teda s tzv. licenciou LIC.

Jednou z podmienok na vydanie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia (napr. ambulancie) fyzickej osobe [§ 12 ods. 3 písm. a) zákona č. 578/2004 Z. z.] je licencia L1B, t. j. licencia na výkon zdravotníckeho povolania [§ 68 ods. 1 písm. b)].

Pojem „povolenie“, uvedený v § 4 písm. a) bod 1. a § 11 zákona č. 578/2004 Z. z. je potrebné vykladať v kontexte s ustanovením § 3 ods. 4 písm. b) tohto zákona, teda tak, že pod povolením sa rozumie povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia (ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ústavnej zdravotnej starostlivosti). Povolenie príslušný orgán vydá fyzickej osobe, ak má licenciu na výkon zdravotníckeho povolania, tzv. licenciu L1B [§ 12 ods. 2 písm. a) zákona č. 578/2004 Z. z.] a právnickej osobe, ak má určeného odborného zástupcu s licenciou na výkon činnosti odborného zástupcu v tom povolaní, v ktorom má poskytovateľ prevažne poskytovať zdravotnú starostlivosť - tzv. licenciu L1C [§ 12 ods. 3 písm. a) zákona č. 578/2004 Z. z. Licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, vydaná podľa § 68 ods. 1 písm. a) zákona č. 578/2004 Z. z. (ďalej aj „licencia L1A“) nie je podmienkou na vydanie povolenia podľa § 12 zákona č. 578/2004 Z. z. Ide o licenciu, ktorá nie je žiadnym spôsobom viazaná na povinnosť držby licencie L1B alebo L1C, súčasne však držba licencie L1A nevylučuje, aby lekár bol držiteľom aj licencií L1B a L1C.

Veľký senát sa stotožňuje s názorom, že licencia L1A oprávňuje lekára vykonávať samostatnú zdravotnícku prax, teda poskytovať zdravotnú starostlivosť v zdravotníckom zariadení prevádzkovanom iným poskytovateľom alebo na inom mieste, a že lekár - držiteľ licencie L1A je oprávnený bez ďalšieho povolenia alebo súhlasu akéhokoľvek orgánu poskytovať zdravotnú starostlivosť. Iba na jeho vôli je ponechané, či uvedenú licenciu bude aj využívať, a teda, či bude uzatvárať dohody/zmluvy o výkone zdravotnej starostlivosti s inými prevádzkovateľmi zdravotníckych zariadení, a vybrať si, v ktorom zdravotníckom zariadení, resp. inom mieste (napr. v byte chorého, v inom prirodzenom sociálnom prostredí osoby, ktorá vyžaduje poskytovanie zdravotnej starostlivosti) bude zdravotnú starostlivosť poskytovať. V prípade poskytovania zdravotnej starostlivosti na základe licencie L1A ide o tzv. „návštevnú službu“. Samotná skutočnosť, že prevádzkovateľ zdravotníckeho zariadenia, s ktorým lekár - držiteľ licencie L1A uzatvára dohodu/zmluvu, je povinný spĺňať podmienky ustanovené zákonom, medzi ktoré patrí aj vydanie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia s oprávnením na vykonávanie samostatnej zdravotníckej praxe lekára - držiteľa licencie L1A nijako nesúvisí. Povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia sa viaže výlučne na osobu prevádzkovateľa zdravotníckeho zariadenia. Zánikom povolenia neprestane lekár, ktorý je držiteľom licencie L1A, spĺňať podmienky pre vydanie tohto druhu licencie. Splnenie predpokladov pre vydanie licencie L1A lekárom nie je naviazané na vydanie povolenia prevádzkovateľa zdravotníckeho zariadenia. Skutočnosť, že lekár-držiteľ licencie L1A uzatvára súkromné zmluvy/dohody s prevádzkovateľom zariadenia, ktorý má vydané povolenie, nemožno chápať ako podmienku oprávnenia na výkon zdravotníckej praxe. Podmienky na výkon samostatnej zdravotníckej praxe musí lekár splniť na to, aby mu licencia L1A bola vydaná (pred vydaním licencie L1A). Zmluvu/dohodu s prevádzkovateľom zdravotníckeho zariadenia uzatvára následne, po tom, čo spĺňa podmienky na výkon zdravotníckej praxe, teda po vydaní licencie L1A.

Veľký senát sa stotožňuje s názorom senátu 9S, že pod pojmom oprávnenie na vykonávanie činností v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. v znení platnom do 31.12.2010 je potrebné rozumieť povolenie, súhlas s vykonávaním určitej činnosti, ktoré vydáva Slovenská lekárska komora po tom, čo zistí, že lekár spĺňa odborné a iné zákonom ustanovené predpoklady na vykonávanie samostatnej zdravotníckej praxe. Skutočnosť, že lekár na základe tohto povolenia, súhlasu s výkonom činnosti (licencie L1A) môže uzatvárať dohody/zmluvy, od ktorých závisí, kde takúto činnosť bude vykonávať, na existenciu povolania udeleného lekárskou komorou, vplyv nemá. Po splnení zákonných podmienok je iba na vôli držiteľa oprávnenia, akým spôsobom a kde bude výkon činnosti realizovať, pričom zo strany verejnej moci u držiteľa licencie L1A žiadny ďalší úkon (napr. povolenie vykonávať činnosť u konkrétneho poskytovateľa, registráciu a pod.) nie je potrebný. Licenciu L1A nepotrebuje lekár v pracovnom pomere u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Na výkon povolania lekára v pracovnom pomere Slovenská lekárska komora vydáva licenciu L1B. Ak sa lekár rozhodne poskytovať zdravotnú starostlivosť ako fyzická osoba - podnikateľ vo svojom mene a na svoj účet vo vlastnom zdravotníckom zariadení [§ 4 písm. a) bod. 1 zákona č. 578/2004 Z. z.], v takom prípade je licencia L1B predpokladom na vydanie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia (napr. ambulancie), ktoré vydáva ministerstvo alebo samosprávny kraj. Licencia L1B teda sama o sebe nie je oprávnením na vykonávanie činnosti, ktoré predpokladá ustanovenie § 5 písm. c) zákona č.

461/2003 Z.z. v znení platnom do 31.12.2010 - takým oprávnením sa stáva len v spojení s povolením lekára - fyzickej osoby na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia (ambulancie). Pokiaľ si lekár na účely poskytovania zdravotnej starostlivosti založí spoločnosť s ručením obmedzeným, v takom prípade licencia L1C - licencia na výkon činnosti odborného zástupcu zdravotníckym pracovníkom v povolani lekárov, vydaná podľa § 68 ods. 1 písm. c) zákona č. 578/2004 Z. z., je predpokladom na vydanie povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia touto právnickou osobou. Je iba na vôli lekára, či popri žiadosti o vydanie licencie L1B, požiadá aj o vydanie licencie L1A, a či sa rozhodne využiť obe licencie a poskytovať zdravotnú starostlivosť základe oboch licencií. Držba licencie L1B ani vstup jej držiteľa do pracovného pomeru s prevádzkovateľom zdravotníckeho zariadenia však nemá žiaden vplyv na právo držiteľa licencie L1A naďalej vykonávať samostatnú zdravotnícku prax. Licencia L1C nie je oprávnením na vykonávanie činnosti, ktoré predpokladá ustanovenie § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. Ani držba licencie L1C nie je dôvodom zániku licencie L1A, a nie je ani prekážkou toho, aby lekár využíval aj licenciu L1A. Licencie môže Lekárska komora dočasne pozastaviť alebo zrušiť z dôvodov a v rozsahu podľa § 73 a § 74 zákona č. 578/2004 Z. z. Veľký senát sa z vyššie uvedených dôvodov stotožnil s názorom senátu 9S, že v prípade držiteľov licencií L1A je naplnená formálna aj materiálna stránka oprávnenia na výkon činnosti, pretože neexistuje žiadna vonkajšia prekážka nezávislá od vôle držiteľa licencie, ktorá by mu bránila vykonávať samostatnú zdravotnícku prax, teda poskytovať zdravotnú starostlivosť v zdravotníckom zariadení prevádzkovanom iným poskytovateľom alebo na inom mieste. Skutočnosť, že držiteľ licencie L1A uvedenú licenciu nevyužíva, neznamena reálnu nemožnosť jej využívania. Na to, aby licencia L1A nebola oprávnením podľa § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z., by musela existovať objektívna nemožnosť vykonávať činnosť, ktorá nespočíva v konaní, resp. nekonaní držiteľa oprávnenia. Vzhľadom na uvedené držiteľ licencie L1A má postavenie (status) samostatne zárobkovo činné osoby v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z.“

41. Z uvedených dôvodov Veľký senát v konaní vedenom pod sp. zn. 1Vs/3/2019 dospel k záveru, že je potrebné sa odchyliť od záveru Veľkého senátu vo veci sp.zn. 1Vs/1/2019. Na prvú otázku, teda „či licencia L1A vydaná lekárovi na výkon samostatnej zdravotníckej praxe podľa § 10 ods. 2 zákona č. 548/2004 Z. z. má alebo nemá charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z.“, uvádza nasledovnú odpoveď:

Licenciu L1A (na výkon samostatnej zdravotníckej praxe) ako samostatné oprávnenie na výkon zdravotníckeho povolania podľa § 3 ods. 4 písm. c) zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti treba považovať za oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z., na základe ktorého je lekár - držiteľ licencie L1A považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu na účely zákona o sociálnom poistení. Vykonávanie zdravotníckeho povolania v pracovnoprávnom vzťahu lekárom, ktorý je držiteľom licencie L1B a ktorý je súčasne stále držiteľom licencie L1A, nie je prekážkou možnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť aj na základe licencie L1A, a teda nie je dôvodom, aby držiteľ licencie L1A nebol považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z.“

42. Veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rozsudku č.k. 1Vs 3/2019, zo dňa 24. novembra 2020 k otázke zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia z titulu oprávnenia na vykonávanie činností v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení platnom do 31.12.2010, citujúc § 14 ods. 1 písm. b/, § 21 ods. 1,3, § 227 ods.2, písm. a/, § 228 ods.1,2,3,7, § 233 ods.6 zákona č. 461/2003 Z. z., konštatoval: .....“Status samostatne zárobkovo činné osoby (ďalej aj „SZČO“) na základe licencie L1A nie je bez ďalšieho dôvodom vzniku, resp. trvania povinného poistenia SZČO, je však predpokladom vzniku, alebo trvania takého poistenia. V tejto súvislosti považuje Veľký senát za potrebné zdôrazniť, že ten istý lekár môže byť povinne poistený ako SZČO podľa § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z., či už na základe licencie L1A alebo/aj ako fyzická osoba-držiteľ licencie L1B na základe povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia; súčasne môže byť povinne poistený aj ako zamestnanec, prípadne aj ako iná SZČO uvedená v § 5 písm. a), b), d) až f) zákona č. 461/2003 Z. z.

Osobitný spôsob vzniku, resp. zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia (ďalej aj „povinné poistenie“) samostatne zárobkovo činné osoby upravuje ustanovenie § 21 ods. 2 až 4 zákon č. 461/2003 Z. z.

Trvanie a zánik poistenia lekára, ktorý je držiteľom licencie L1A, odo dňa vzniku pracovného pomeru, v ktorom na výkon činnosti je povinný mať oprávnenie podľa osobitného predpisu (licenciu L1B), osobitne upravuje ustanovenie § 21 ods. 4 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z.

Podľa § 21 ods. 4 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z., účinnom od 01.01.2008 do 31.12.2008, povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. b) a c) dňom zániku týchto oprávnení, a samostatne zárobkovo činnnej osobe uvedenej v § 5 písm. c) odo dňa vzniku pracovného pomeru, v ktorom na výkon činnosti je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu, ak od tohto dňa podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedenej v § 5 písm. c).

Držiteľovi licencie L1A v zmysle citovaného ustanovenia povinné poistenie môže zaniknúť z troch dôvodov. Prvým dôvodom je príjem v rozhodnom období nižší ako predpokladá ustanovenie § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.

Druhým dôvodom je zánik licencie L1A, kedy povinné poistenie zanikne dňom zániku tejto licencie.

Na zánik povinného poistenia držiteľa licencie L1A z tretieho dôvodu, teda z dôvodu vzniku pracovného pomeru sa vzťahuje ustanovenie § 21 ods. 4 písm. b), časť vety za spojovníkom „a“. To znamená, že z dôvodu vzniku pracovného pomeru u poskytovateľa zdravotníckeho zariadenia, v ktorom lekár musí mať licenciu L1B, môže povinné poistenie lekára ako SZČO z titulu držby licencie L1A zaniknúť iba vtedy, ak držiteľ licencie L1A splní svoju povinnosť podľa § 227 ods. 2 písm. a) a § 228 ods. 3 a 7 v spojení s § 21 ods. 4 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. a pobočke Sociálnej poisťovne predloží vyhlásenie, že odo dňa vzniku pracovného pomeru nevykonáva činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedenej v § 5 písm. c), teda že od uvedeného dňa nevykonáva činnosť na základe licencie L1A (t. j. samostatnú zdravotnícku prax).

Keďže zákon č. 461/2003 Z. z. výslovne vyžaduje podanie „vyhlásenia“ podľa § 21 ods. 4 písm. b), za splnenie tejto povinnosti nemožno považovať podanie Registračného listu - odhlášky, z obsahu ktorého náležitosti vyhlásenia nevyplývajú.

Na účely § 21 ods. 4 v spojení s § 228 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z. Sociálna poisťovňa vydala a na svojej webovej stránke zverejnila tlačivo „Vyhlásenie samostatne zárobkovo činnnej osoby, že od vzniku pracovného pomeru nevykonáva činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby, na ktorú má oprávnenie podľa osobitného predpisu.“ Z obsahu tohto tlačiva vyplýva, že sa týka samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c) zákona, ktorá vyhlasuje, že od vzniku pracovného pomeru, t. j. „od .....“ túto činnosť nevykonáva a že toto vyhlásenie podáva ako súčasť Registračného listu FO - odhlášky z povinného nemocenského poistenia a z povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby z dôvodu zániku týchto poistení.

Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie držiteľa licencie L1A teda môže zaniknúť tromi spôsobmi:

- podľa § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. dňom 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou (ďalej len „príjem z podnikania“) nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9 tohto zákona, alebo
- podľa § 21 ods. 4, časti vety pred písmenom „a“ zákona č. 461/2003 Z. z. v znení platnom od 01.08.2006 do 31.12.2010 vždy dňom zániku licencie, alebo
- odo dňa vzniku pracovného pomeru s poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, v ktorom na výkon činnosti je povinný mať oprávnenie podľa osobitného predpisu, ak (v súlade s § 227 ods. 2 písm. a) a § 228 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s § 21 ods. 4, časti vety za písmenom „a“ tohto zákona) taký lekár predložil pobočke Sociálnej poisťovne vyhlásenie, že od vzniku pracovného pomeru nevykonáva činnosť samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedenej v § 5 písm. c) tohto zákona.“

43. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení, č. k. IV.ÚS 610/2021-22 zo dňa 30.11.2021, ktorým odmietol ústavnú sťažnosť proti uvedenému rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 1Vs 3/2019 zo dňa 24. novembra 2020, konštatoval: .....“Podľa názoru ústavného súdu napadnutý rozsudok nie je možné považovať za zjavne neodôvodnený ani za arbitrárny, teda taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch nemajúcich oporu v zákone, resp. popierajúcich podstatu, zmysel a účel v predmetnom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu zo strany všeobecného súdu je možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Z ústavnoprávneho hľadiska preto nie je dôvod na spochybnenie záverov napadnutého rozsudku, pretože sú dostatočne zdôvodnené, aj keď s takým zdôvodnením sťažovateľ nesúhlasí a využíva dostupnú inštančnú možnosť tieto závery vo svoj prospech „prebít“, nie však na podklade využiteľnom pre ústavnú sťažnosť. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je teda ústavne udržateľný.

Ústavný súd opätovne pripomína, že mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré zákon zveril najvyššiemu súdu (bod 22 odôvodnenia tohto rozhodnutia), a preto ak všeobecné súdy zaujímajú vo vzťahu k určitej otázke rôzne právne názory, nemožno v takomto postupe vidieť porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže zaujatie stanovísk k výkladu zákonov a iných než ústavných predpisov je vo výlučnej kompetencii najvyššieho súdu (m. m. IV. ÚS 426/2018).

Tu je potrebné osobitne zdôrazniť, že zjednocovanie rozhodovania senátov najvyššieho súdu je (aj) vecou veľkého senátu príslušného kolégia tohto súdu. Po takom vyriešení určitej právnej otázky je určite z hľadiska právnej istoty nežiaduce, ak sa judikatúrny stav opätovne zmení bez zmeny pre rozhodovanie podstatného právneho predpisu. Zároveň však platí, že pokiaľ zákonodarca s postupom zmeny právneho názoru veľkého senátu o tej istej otázke následným rozhodnutím veľkého senátu v inom zložení výslovne počíta, ide o „poistku omylu“ a vyšší stupeň zjednocovacieho procesu na účel aplikačnej optimalizácie (k tomu pozri body 17, 19, 21 a 23 tohto odôvodnenia). Novo rozhodujúci sudcovia najvyššieho súdu nemôžu v predmetnej situácii svoj odlišný právny názor ignorovať a, naopak, postupujú ex officio, pričom taký ich zákonne súladný postup nemôže byť z hľadiska práva na súdnu ochranu neúspešnej strany v konaní v zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy úspešne napadnutý ako ústavne nekonformný.

Sťažovateľom avizované (ako možné) neustále preklápanie riešenia dotknutej právnej otázky postupne sa líšiacimi rozhodnutiami veľkého senátu kolégia v inom zložení je eliminované mechanizmom prijímania stanoviska podľa § 21 ods. 3 písm. a) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ústavný súd teda v okolnostiach tejto veci dospel k záveru, že argumentácii sťažovateľa chýba ústavnoprávny rozmer, keď vo svojej ústavnej sťažnosti v zásade len polemizuje s právnymi závermi najvyššieho súdu a stavia ústavný súd do pozície ďalšej inštancie v rámci sústavy všeobecných súdov. Sťažovateľom uvádzané tvrdenia nijako nesignalizujú také pochybenia najvyššieho súdu, ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie.

Uvedené je dostačujúce na to, aby ústavný súd túto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže ich posudzovanie je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo.“

44. Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je pre súdy záväzné.

45. Vychádzajúc z uvedeného a skutkových zistení, ktoré v danej veci potvrdili, že žalobkyňa aj po vydaní rozhodnutia č. TSK/2008/06058/zdrav.-2 zo dňa 02. decembra 2008, Trenčianskeho samosprávneho kraja, ktorým žalobkyni ku dňu 31. decembra 2008 zrušil povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia - ambulancie v špecializačných odboroch pediatria a dorastové lekárstvo, bola naďalej držiteľkou licencie číslo: L1A/TN/0285/05 vydanou Slovenskou lekárskou komorou dňa 22. septembra 2005 na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekárov, v odbore pediatria, dorastové lekárstvo a za predchádzajúce obdobie vykazovala príjem, Sociálna poisťovňa v oboch stupňoch rozhodla v súlade so zákonom č. 461/2003 Z.z., keď rozhodla tak, že žalobkyni ako samostatne zárobkovo činnéj osobe nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 31. decembra 2008, ale zaniklo dňa 30. júna 2010, keďže v intenciách vyššie uvedeného názoru veľkého senátu Najvyššieho súdu SR v spojení s rozhodnutím Ústavného súdu SR žalobkyňa ako držiteľka licencie L1A mala postavenie (status) samostatne zárobkovo činnéj osoby v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z., keď v prípade žalobkyne ako držiteľky licencie L1A je naplnená formálna aj materiálna stránka oprávnenia na výkon činnosti, pretože neexistuje žiadna vonkajšia prekážka nezávislá od jej vôle ako držiteľky tejto licencie, ktorá by jej bránila vykonávať samostatnú zdravotnícku prax, teda poskytovať zdravotnú starostlivosť v zdravotníckom zariadení prevádzkovanom iným poskytovateľom alebo na inom mieste. Skutočnosť, že žalobkyňa ako držiteľka tejto licencie L1A uvedenú licenciu nevyužívala, neznamena reálnu nemožnosť jej využívania. Na to, aby licencia L1A nebola oprávnením podľa § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z., by musela existovať objektívna nemožnosť vykonávať činnosť, ktorá nespočíva v konaní, resp. nekonaní držiteľky oprávnenia.

46. Vo vzťahu k ďalšej kasačnej námietke žalobkyne v ktorej sa nestotožnila s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu v bode 23 a 24 rozsudku, pričom mala za to, že písomná odhláška, osobne prinesená

na pobočku znamenala, že žalobkyňa už nemala naďalej v úmysle zotrvať v postavení fyzickej osoby nesúcej status SZČO a takisto podnikat' ako SZČO, pričom predmetnou odhláškou sa žalobkyňa neodhlasovala len z časti poistenia, resp. v rozsahu L1A, ale súčasne aj z L1B licencie, keďže v oboch prípadoch sa jedná o podnikanie ako SZČO, ale o odhlásenie SZČO ako celku. „Vyhlásenie“ v celom rozsahu plní podľa názoru žalobkyne funkciu registračného listu - odhlášky zo sociálneho poistenia, teda riadneho a preukázateľného vyhlásenia na účely § 21 ods. 4 písm. b) zák. č. 461/2003v znení účinnom do 31.12.2010. V tejto súvislosti kasačný súd opäť poukazuje na časť odôvodnenia rozhodnutia veľkého senátu sp. zn. 1Vs/3/2019 v ktorom uviedol; „Keďže zákon č. 461/2003 Z. z. výslovne vyžaduje podanie „vyhlásenia“ podľa § 21 ods. 4 písm. b), za splnenie tejto povinnosti nemožno považovať podanie Registračného listu - odhlášky, z obsahu ktorého náležitosti vyhlásenia nevyplývajú.“ Taktiež bolo z obsahu spisu zrejmé, že žalobkyňa po doručení vyjadrenia žalovanej k jej kasačnej sťažnosti predložila kasačnému súdu kópiu čestného vyhlásenia zo dňa 29.06.2018, podľa ktorého dňa 05.01.2009 pri podaní odhlášky z poistenia na otázku pracovníčky pobočky, či s podnikaním končí, „vyhlásila, že sa transformuje na spol. GEMINI MED, s.r.o., a že ďalej mieni a bude podnikat' len ako zamestnanec - odborný zástupca poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorým bude GEMINI MED, s.r.o. Na meno pracovníčky si však z dôvodu odstupe času nespomína.“ Podľa názoru kasačného súdu nie je možné na uvedené čestné prehlásenie prihliadať, nakoľko obsahovo nespĺňa požiadavky na vyhlásenie v zmysle § 21 ods. 4 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z., z ktorého má byť zrejmé, že od vzniku pracovného pomeru nebude vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť a tak isto nebolo predložené vo forme vyžadovanej žalovanou v súlade s ust. § 228 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z. Uvedené vyhlásenie bolo nutné predložiť v príslušnej forme ako súčasť Registračného listu FO - odhlášky z povinného nemocenského poistenia a z povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby z dôvodu zániku týchto poistení. Navyše v čase podania Registračného listu FO - odhlášky žalobkyne dňa 05.01.2009 nemala žalovaná vedomosť o tom, že by bola žalobkyňa v tom čase aj držiteľkou platnej licencie L1A. Uvedenú skutočnosť sa dozvedela až na základe poskytnutej informácie od Slovenskej lekárskej komory dňa 20.3.2017. Vzhľadom na uvedené sa kasačný súd stotožnil s názorom krajského súdu uvedeným v bode 25 odôvodnenia rozsudku.

47. Záverom kasačný súd poukazuje na to, že povinnosťou správneho súdu v rámci súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia odvolacieho správneho orgánu v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím a konaním im predchádzajúcich, je postupom podľa právnej úpravy ustanovenej v druhej a tretej časti Správneho súdneho poriadku v súlade so základnými procesnými zásadami konania, preskúmať zákonnosť žalobou napadnutých rozhodnutí správnych orgánov oboch stupňov a v odôvodnení napadnutého rozsudku náležite odôvodniť svoje skutkové zistenia a právne závery, teda rozsudok odôvodniť tak, aby jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom bolo zrejmé, v akom rozsahu vykonal súdny prieskum napadnutého rozhodnutia žalovaného a postup mu predchádzajúci, z akých podkladov pri svojom rozhodovaní vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, stručne, jasne a výstižne vysvetlil, akými úvahami sa riadil pri hodnotení skutkových a právnych okolností namietaných v žalobe a zodpovedal na najdôležitejšie otázky vo vzťahu k hmotnoprávnemu nároku, ktorý bol predmetom súdneho prieskumu. Navyše krajský súd nie je povinný dať odpoveď na každý argument strany v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

48. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, že ten v predmetnej veci jasným a zrozumiteľným spôsobom uviedol svoju právnu úvahu, na základe ktorej prijal svoj záver o zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, pričom sa vyčerpávajúco vysporiadal so zásadnými námietkami žalobkyne, v dôsledku čoho nemožno odôvodnenie rozsudku považovať za nedostatočne odôvodnené, hoci aj v jeho odôvodnení absentuje akékoľvek vyjadrenie týkajúce sa iných súdnych rozhodnutí, ktoré boli predložené ako dôkazné tvrdenie na súdnom pojednávaní dňa 23.4.2018 a ktoré zahŕňajú podľa žalobkyne odpoveď na spornú právnu otázku týkajúcu sa posudzovania žalobkyne v rozhodnom období za osobu nesúcu resp. nenesúcu status SZČO. Kasačnú námietku žalobkyne tak nepovažoval kasačný súd za dôvodnú.

49. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú postupom podľa ust. § 461 S.s.p zamietol.

50. Právny zástupca žalobkyne listom z 25.2.2022 podľa § 100 ods.2, písm. a/ S.s.p. požiadal o prerušenie konania do rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp

1630/2021. V dôvodoch uvedeného listu poukázal na to, že v obdobnej veci založenej na rovnakom skutkovom a právnom základe bola podaná ústavná sťažnosť na Ústavný súd SR, ktorá je vedená na ústavnom súde pod číslom uvedeným vyššie. Vyslovil názor, že podanie tejto ústavnej sťažnosti, v ktorej sa jedná o obdobnú právnu vec s právnou problematikou totožnou ako je vec vedená pod sp. zn. 7Sžsk/95/2018, je dôvodom na prerušenie tohto konania podľa § 100 ods.2 písm. a/ S.s.p., keďže prebieha súdne konanie, v ktorom sa riešia otázky, ktoré môžu mať zásadný význam pre rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu SR v predmetnej veci, a to až do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu SR.

51. Podľa § 100 ods.2, písm. a/ až c/ S.s.p. ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie uznesením prerušiť, ak a) prebieha súdne konanie alebo administratívne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie správneho súdu, alebo ak správny súd dal na takéto konanie podnet, b) to zhodne navrhnuť všetci účastníci konania a neprieči sa to účelu konania; správny súd preruší konanie na čas navrhnutý účastníkmi konania, najviac však na tri mesiace, c) žalobca na výzvu správneho súdu nepredloží požadované doklady alebo dôkazy, pre ktoré bolo odročené pojednávanie.

52. Najvyšší správny súd SR návrh žalobkyne na prerušenie konania zamietol, keďže nezistil dôvod na prerušenie konania v zmysle jej návrhu. K uvedenému konštatuje. Najvyšší správny súd SR v odôvodnení predmetného rozhodnutia v bodoch 38 a nasl. zdôvodňuje zamietnutie kasačnej sťažnosti žalobkyne podanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 18Sa/192017-50 z 23.4.2018, ktorým rozhodnutím krajský súd podľa § 190 S.s.p. žalobu žalobkyne, podanú proti rozhodnutiu žalovanej, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté o zániku sociálneho poistenia žalobkyne dňa 30.6.2010, zamietol. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že kasačný súd svoje rozhodnutie v preskúmvanej predmetnej veci založil na právnom závere veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu SR vysloveného v jeho rozhodnutí sp. zn. 1Vs/3/2019 z 24.11.2020, ktorý rozhodol v obdobnej veci s právnou problematikou totožnou ako je predmetná preskúmvaná vec (bod 40-42) a ústavná sťažnosť podaná proti uvedenému rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR bola odmietnutá Ústavným súdom SR uznesením č.k. IV.ÚS 610/2021-22 z 30.11.2021. (bod 43) Rozhodnutie veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu SR v spojení s rozhodnutím Ústavného súdu SR boli pre kasačný súd v preskúmvanej veci záväzné. Vzhľadom k uvedenému kasačný súd vyhodnotil dôvody žalobkyne na prerušenie konania z dôvodov konania Ústavného súdu SR o ďalšej ústavnej sťažnosti podanej v obdobnej veci s rovnakou skutkovou a právnou problematikou bez právneho významu, keďže Ústavný súd SR o ústavnej sťažnosti podanej proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR v obdobnej právnej a skutkovej veci už rozhodol tak, že ústavnú sťažnosť odmietol.

53. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi (žalobkyňi), ktorá v tomto konaní nemala úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p.) a žalovanému ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 168 S.s.p.).

54. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.